

Antonia Ringdöm: Om Finlands historia

SVENSKA SERIER I FINLAND suomenruotsalaisia sarjakuvia

Christian Sund: Nuffield

Joitakin vuosia sitten alkoi suomenruotsalaisiin sanoma- ja aikakauslehtiin ilmestyä uusia, kotimaisia sarjakuvahahmoja. Se todistaa siis aktiivisten suomenruotsalaisten sarjakuvapiirtäjien olemassaolosta, vaikkakin he ovat usein varsin yksinäisiä ilmestyksiä kotiseuduillaan.

Yritän tässä esitellä - en kaikkia - mutta osan heistä, jotka

istuvat ja piirtävät sarjakuvia ja pilapiirroksia "toisella kotimaisella" erilaisiin lehtiin.

Työni rajoittui materiaalin koostamiseen. Piirtäjät ovat itse esitelleet itsensä ja luomuksensa.

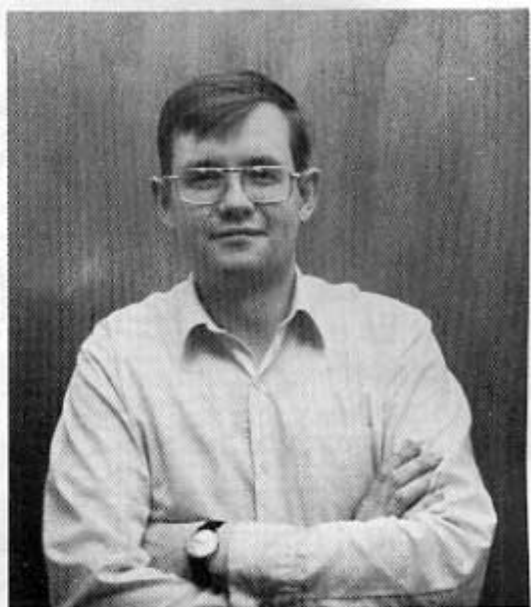
Suomenruotsalaisten sarjakuvan analyysiin en ole rohjennut ryhtyä, mutta ehkäpä joku muu tahtoo tehdä sen.

Sören Jansson: Burklund och Plösen

KOKA' DU BARA EN KOPP?

Antonia Ringbom, Hangossa asuva freelancetaiteilija, neljän lapsen äiti (oikealla vanhin poika Tobias) tekee mm. tv-filmejä, lastenkirjoja, kuvituksia, rauhantyötä, jne.

Sören Jansson, 35. Suomen kansalainen, vaikka onkin syntynyt Tukholmassa ahvenanmaalaisten vanhempien lapsena. Työskentelee teknisenä toimittajana, opiskelee musiikkia.

Antonia Ringbom

Riikinruotsalaisella Ordets makt-nimisellä nuorisolehdellä oli syyskuussa 1979 Suomi-aiheinen teemanumero. Lehdessä oli 12-sivuinen sarjakuva Suomen historiasta, piirtäjänä Antonia Ringbom Sarjakuva sai myönteisen vastaanoton ja se julkaistiin sittemmin jatkosarjana suomalaisessa Enhet-lehdessä. (Enhet on Tiedonantajan suomenruotsalainen pikkusisko). Jouluna 1979 sarjakuva julkaistiin omalla lehtenään (omakustanteena, kysehän on Suomesta) piirtäjän jälkipuheella varustettuna. Lehdestä otettiin 1500 kappaleen painos ja se on ollut loppuunmyytyä jo kauan. (Paitsi Akateemisesta kirjakautasta historiaosastolta. Toim. huom.)

Vuotta myöhemmin Antonia alkoi avustaa Eos-lastenlehteä sarjakuvallaan Labbe. Sarjan alkuna oli tv-sarja Laban-nimisestä pojasta. Antonia sai positiivista palautetta tv-sarjasta ja jatkoi siten samaa aihetta sarjakuvamuodossa.

Labella on "omatunto-olio", nimeltään Mönster-Monster (Malli-Mörkö) joka jaklee hyviä neuvoja ja pikkunäsäviisaita kommentteja.

Monet Labben ajatuksista ja komelluksista olen lainannut pojaltani Tobiakselta, joka näytteli tv-sarjassa Labania, sanoo Antonia. "Labbe on nuori mies, joka yrittää kuvitella itsensä erilaisiin tapahtumiin tai kuvitella mitä erilaiset ihmiset sanovat eri tilanteissa. Muuten hän on aika tavallinen poika."

"Om Finlands Historia"-sarjaa Antonia sanoo vaikeaksi tapaukseksi. - Lehti rajoitti tilan 12 sivuun, mutta vaati, että kaiken pitäisi olla mukana -erityisesti kaiken sellaisen, jota ei ole historiankirjoissa. Sen lisäksi minulla oli vain kaksi kuukautta aikaa tehdä sitä. Samoihin aikoihin mahtui vielä synnytys, muutto ja sairastuminen... Voiko joku vielä sanoa sarjakuvapiirtäjän elämää helpoksi?

Sören J.

Uskon sarjakuvissa yksinkertaiseen ja pelkistettyyn piirrostyyliin. Monet uudet amerikkalaiset sarjat hienoine ja yksityiskohteisine piirroksineen ovat minusta suorastaan väsyttäviä. Näin sanoo Sören Jansson, tekninen toimittaja ja sarjakuvapiirtäjä. Hänen juurensa ovat Ahvenanmaalla ja hänen töitään julkaistaan uudessa Nya Åland-lehdessä, joka on maakunnan nuorin sanomalehti. "Burklund och Plösen. Egendommeligheter av Sören J." (B & P, Sören J:n omalaatuisuuksia) on sarjakuvan nimi ja se on saanut paljon ylistystä lehden taholta.

Tiedän, että minulla on liian kiire, ja siitä kärsii erityisesti tekstaus, mutta yritän koko ajan parantaa.

Kuten kaikki muutkin, Sören kullutti Aku Ankkaa (Kalle Anka) ja muita sarjakuvalehtiä 4-15 vuoden iässä. Nyt hänellä on kaksi lasta ja ympyrä on taas sulkeutunut. Ero on vain siinä, että Sören piirtää myös itse sarjoja lapsille.

Burklund och Plösen -sarjan alku oli itse asiassa Nya Åland-lehden alkamisessa. Sören tunsu päätoimittaja Hase Svenssonin jo ennen Ahvenanmaan lehtikriisiä, ja "kun uusi lehti aloitti, niin oli luonnollista tarjota sille sarjakuvaa", sanoo Sören. - Mahdollisuuksien mukaan yritän saada mukaan ahvenanmaalaisten oloja koskettavia asioita, hän sanoo. Kun Sören ei tee työtä tai piirrä sarjakuvia, niin hän omistautuu toiselle suurelle harrastukseksi - musiikille. Hän opiskelee musiikkia tullakseen viulunsoitonopettajaksi. Hän on soittanut viulua 8-vuotiaasta asti, ja keskittyy nyt enimmäkseen kamarimusiikkiin.

Antonia Ringbom: Labbe.

Sören Jansson: Burklund och Plösen

ja Åbo studenttidning ovat myös Christianin esiintymiskenttänä.

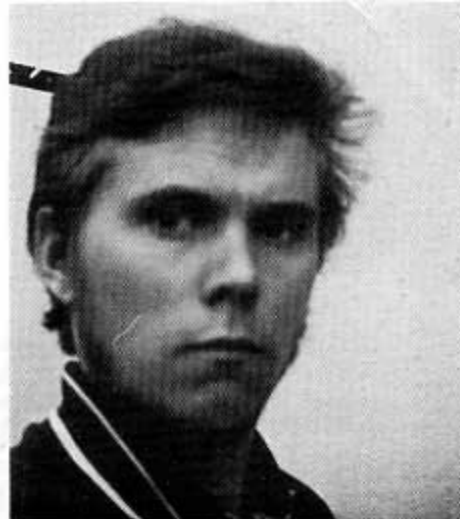
Jo lukioaikana oli Christian tehnyt yli 20 sarjakuvalehteä pöytälaatikkoon. Niitä on myöhemmin käytetty lähinnä idealähtein julkaistuihin sarjakuvaiin. Leh-tidebyytin hän teki Nuffieldilla, jota hän on sittemmin julkaissut omakustanteenakin. (Nuffield slår till igen, 1981. Sitä saa Suomen Sarjakuvaseuran toimistosta!) - Saa nähdä tuleeko sille jatkoa.

Se riippuu lähinnä siitä, voiko jokin instanssi tukea painokustannuksia lantilla tai kahdella. Christian Sundin sarjakuville on erikosta se, että niissä on usein riittävästi paikallisuväriä hänen kotiseudultaan, jotta ihmiset luulevat tunnistavansa tiettyjä sarjojen tyyppejä.

Opiskelijasarjoissa on usein joku tunnettu akateeminen hahmo esikuvana.

Christianin piirustuspöydältä tulleet sarjat **käsittävät** kirjaimellisesti kaikkea talvaan ja maan väliltä.

Tai kaikkea Skaparens gärningarin ja Nuffieldin väliltä. Ideoitakin tuntuu riittävän ja ehkä vielä joskus sarjakuvien julkaiseminen katsotaan kulttuuriksi: Silloin Svenska kulturfond saakoon kukkasen.

Johnny Paulsson, 28. Syntynyt Vaasassa asuu Maarianhaminassa. Puuseppä.

JO. PAULSSON

Maarianhaminalainen Johnny Paulsson on puuseppä. Hänellä ei siis ole peukalo keskellä kämmen-tä ja siksi myös sarjakuvapiirtä-misen jalo taito ei ole hänelle tuntematon.

Hänen luomuksiaan julkaistaan enimmäkseen suomenruotsalaisissa vasemmistolehdissä. Enetissä on hänen sarjansa Donaren, joka kertoo Georg Albin Pankista ja hänen esimiehestään "Pomon Hässe Stressiumista". Kun Donaren alkoi ilmestyä Enetissä, niin ensimmäisen stripin yhteydessä lehden toimitus kommentoi sarjaa: "G.A.Pank ei ole minkään puolueen jäsen, ei myöskään yhteiskunnallisesti kovin aktiivinen, mutta hänellä on terve luokkavaisto, joka monissa tapauksissa johtaa hänet oikeisiin loppupäätelmiin." Ja moista lausuntoa voidaan pitää hyvänä todistuksena.

Johnnyn toista sarjakuvaa "Limpan"ia julkaistaan Folk-tidningen Ny Tidissä. Se käsittelee suurinpiirtein samaa teemaa. Ero on vain siinä, että Limpan on varmemmin piirretty. Se pätee eritoten pähähmoon, jolla on enemmän luonnetta kuin Donarenilla.

Ahvenanmaalle muuttamisestaan (1973) lähtien Johnnynlla on ollut hyvä mahdollisuus omistautua vanhalle suosikkiharrastukselleen, kaupunki- ja maaseutuympäristön tallentamiseen paperille.

Hän on piirtänyt kauan, mutta sarjakuvat ovat vasta viime vuosien tuote.

"Mantereella" julkaistavien Limpanin ja Donarenin ohella Johnny Paulsson on tehnyt sarjakuvia Tidning Orkettiin, jota julkaistaan Ahvenanmaalla.

Christian Sund, 23, syntynyt Maxmossa Pohjanmaalla. Opiskelee orgaanista kemiaa Turussa. (Valokuvan puutteen vuoksi omakuvana on Nuffield, yksi Christianin sarjakuvahahmoista.)

CHS

Christian Sund on tuotteliainpia suomenruotsalaisia sarjakuvapiirtäjiä. Osterbottniska Posten -nuortenlehdessä hän on julkaissut mm seuraavia sarjakuvia: Nuffield, Sommarvalsen, Konjak (salapoliisisarja) ja Skaparens gärning (Luojan teot). Se lisäksi hän on mukana BLADEssa, joka on Åbo akademin pohjalaisen osakunnan julkaisu. Vappulehti Errores

Christian Sund: Nuffield

Christian Sund: Skaparens gärningar

Johnny Paulsson: Donaren

L
I
M
P
A
N

Johnny Paulsson: Limpan

Hans Boij, 43, syntynyt Vaasassa, opiskellut Helsingissä Tukholmassa ja Tammissaareissa. Asuu Tukholmassa. (Valokuva: Lotta Åhlund)

Boij

Hans Boij: Naftalin

Johnny Paulsson: Donaren

"Naftalin"-sarjakuvani ongelma on siinä, että se ei suuntaudu erityisesti millekään vastaanottajaryhmälle. Joskus se on lapsille liian vaikea, joskus taas aikuisille liian lapsellinen. Näin luonnehtii suomenruotsalainen sarjakuvapiirtäjä Hans Boij sarjakuvaansa, jota julkaistaan turkulaisessa Folkjournalen-aikakauslehdessä.

Hans Boij ei pidä itseään varsinaisena sarjakuvapiirtäjänä. Sen sijaan hän on 10-12 vuoden ikäisestä asti ollut aktiivinen sarjakuvien kuluttaja, vaikkakin myöhempiä aikoina lukukiinnostus on rajoittunut Pulteriin ja Velhoon, jos mukaan ei lasketa sarjakuva-albumeita, joita hän lukee yhdessä lastansa kanssa.

Varsinainen sarjakuvainnostus sytti, kun hän 17-vuotiaana matkusti Kanadaan. Siellä hän tutustui Walt Kellyn Pogoon, ja siitä asti hänessä on ollut alitajuinen halu ruveta sarjakuvapiirtäjäksi. Kului 23 vuotta ennenkuin Naftalin syntyi - hetken mieltäjohteena vanhalle kirkukuorelle.

Alku oli siis "harkitsematon", mutta sen jälkeen kaikki on sujunut määrätietoisesti. Sarjakuvan juoni ei ole ongelma, sanoo Hans, puhtaaksi piirtäminen on paljon vaikeampaa.

Hän piirtää nykyään viiden stripin jaksoja, jotka julkaistaan yhtäaikaan A4-koossa. Tuo tilaa vievä tapa tekee siitä vaikeasti julkaistavan, mutta, kuten hän sanoo, "Naftalin ei pääse esiin pienemmässä tilassa."